

Qorti tal-Appell
(Kompetenza Inferjuri)

Imhalled Anthony Ellul
Rikors Numru: 192/16/1

Anna Zelbst (appellanti)

vs

Alfred Mifsud (appellat)

18 ta' Ġunju 2018.

1. **L-attriċi ħarrket lill-konvenut għall-ħlas tas-somma ta' sitt elef ewro (€6,000) peress li ssostni li l-konvenut obbliga ruħu li jħallasha monthly allowance ta' tlett elef ewro (€3,000) kull xahar.**
2. Fir-rikors promotur tad-9 ta' Awwissu 2016 ipprezentat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta), l-attriċi Anna Zelbst talbet lill-qorti sabiex tikkundanna l-konvenut iħallasha is-somma ta' €6,000.
3. Fir-risposta tas-16 ta' Settembru 2016, il-konvenut qal:
 - (i) *Qabel xejn u mingħajr preġudizzju għall-eċċezzjonijiet preliminari, l-attriċi għandha tispjega l-bażi legali tal-jedd pretiż minnha b'din l-azzjoni;*
 - (ii) *Preliminarjament, l-inkompetenza ta' din il-qorti ratione materiae in kwantu l-attriċi qed titlob ħlas ta' manteniment;*
 - (iii) *Preliminarjament ukoll, l-illegittimita` tal-persuna tal-attriċi Anna Zelbst biex tipproponi din l-azzjoni għall-ħlas tal-manteniment tal-ulied in kwantu dawn huma maġġorenni u għandhom il-kapaċita` legali sħiħa li joqgħodu f' kawża;*
 - (iv) *Mingħajr preġudizzju u fil-mertu, it-talba attriċi hija infondata fil-fatt u fil-liġi u għandha tiġi miċħuda bl-ispejjeż;*

(v) *Mhux minnu li l-eċċipjent assuma xi obbligazzjoni ta' ħlas favur l-attriċi bil-kitba indikata fir-rikors;*

(vi) *Fi kwalunkwe każ, u mingħajr preġudizzju, ulied il-partijiet huma t-tnejn magġorenni u l-eċċipjent minn jeddu qed jipprovdi għalihom direttament magħhom. Fir-rigward tal-attriċi l-eċċipjent ma għandu l-ebda obbligu ta' ħlas ta' manteniment jew xi debitu ieħor.*

Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.

4. Fis-sentenza tas-17 ta' Ottubru 2017, il-Qorti tal-Maġistrati wara li ċaħdet it-tieni (2) u t-tielet (3) eċċezzjonijiet (preliminari) tal-konvenut, irriferiet għall-Artikolu 959 tal-Kodiċi Ċivili (li jindika kif jitnisslu l-obbligazzjonijiet li mhux ġejjin mis-setgħa biss tal-liġi: u cioe` minn kuntratti, kwazi-kuntratti, delitti jew kwazi-delitt) u iddikjarat illi d-dokument in kwistjoni:

"...la huwa kuntratt u lanqas ma huwa xi forma ta' skrittura privata bejn żewġ partijiet. Lanqas ma jidher li d-dikjarazzjoni magħmula mill-konvenut hija xi obbligazzjoni li ġejja mis-setgħa tal-liġi. Li huwa ċar pero` li d-dikjarazzjoni magħmula mill-konvenut, hija wegħda.....

.....l-istess dokument ma jorbotx lill-konvenut li jħallas lill-attriċi s-somma ta' tlett elef ewro fix-xahar."

Konsegwentement laqgħet ir-raba' (4) u l-ħames (5) eċċezzjonijiet tal-konvenut, ċaħdet it-talba attriċi u astjeniet milli tieħu konjizzjoni tal-ewwel (1) u tas-sitt (6) eċċezzjonijiet. Bl-ispejjeż a karigu tal-attriċi.

5. L-attriċi appellat mis-sentenza u talbet li din il-qorti tirrifirma s-sentenza appellata billi filwaqt li tikkonfermaha in kwantu ċaħdet it-tieni u t-tielet eċċezzjonijiet, kif ukoll in kwantu astjeniet milli tieħu konjizzjoni tal-ewwel u tas-sitt eċċezzjonijiet, tirrevokaha in kwantu laqgħet ir-raba' u l-ħames eċċezzjonijiet, u konsegwentement tilqa' t-talba tagħha bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-konvenut appellat.

6. **L-aggravji** (u l-argumenti) tal-attriċi huma s-segwenti:

- Fl-ewwel lok taċċenna għall-fatt li għalkemm l-ewwel qorti irreferiet għall-Artikolu 959¹ sabiex tidentifika kif tista' tiġi kkreatta obbligazzjoni, iffokat ruħa biss fuq kuntratti jew skritturi privati bejn żewġ partijiet u fuq obbligazzjonijiet li jtnisslu mil-liġi.
- Tilmenta li l-ewwel qorti injorat għal kollox li obbligazzjoni tista' tiġi kkreatta minn minn kwazi-kuntratt bħal per eżempju min jippresta servigi jew min jassumi l-obbligu ta' fiduċjarju. Tirreferi għall-Artikolu 1012² tal-Kodiċi Ċivili u tenfasizza li l-kwazi-kuntratt jikkontempla mhux biss obbligazzjonijiet mill-partijiet lejn xulxin, iżda anke obbligazzjoni unilaterali assunta minn parti lejn oħra.
- Tirreferi wkoll għall-Artikolu 961(2)³ tal-Kodiċi Ċivili u ssostni li l-obbligazzjoni li assumi l-konvenut fid-dokument in kwistjoni (cioe' obbligazzjoni unilaterali favur tagħha, mingħajr l-ebda obbligazzjoni reċiproka da parti tagħha) tinkwadra perfettament taħt tali artikolu.
- Taċċenna għall-fatt illi l-ħlas ta' €3,000 fix-xahar da parti tal-konvenut lilha, kien diġa ġie attwat sa minn tlett xhur qabel id-dikjarazzjoni in kwistjoni (Marzu, April u Mejju 2016), kif ikkonferma l-istess konvenut fil-kontro-eżami tiegħu. Għalhekk issostni li l-obbligazzjoni magħmula minnu fid-dokument in kwistjoni kienet sempliċi konferma tal-obbligu verbali li kien diġa assumi u attwa permezz ta' tlett pagamenti.
- Tirreferi għall-insenjament ta' Giorgio Giorgi⁴ u ta' Baudry-Lacantinerie⁵ biex tissostanzja l-argument tagħha illi essendo d-dikjarazzjoni biss ratifika skritta ta' obbligazzjoni li l-konvenut kien diġa qed jese gwixxi, allura kien obligat ikompli jese gwixxiha anke fil-futur. Tkompli tgħid li dan l-insenjament huwa fil-fatt assodat fil-ġurisprudenza nostrana, u fir-rigward tagħmel riferenza għal diversi sentenza mogħtija mill-Qorti ta-Appell Inferjuri.⁶

¹ **Artikolu 959:** *"L-obbligazzjonijiet li mhumiex ġejjin mis-setgħa biss tal-liġi, jtnisslu minn kuntratti, kwazi-kuntratti, delitti, jew kwazi-delitti."*

² **Artikolu 1012:** *"Il-kwazi-kuntratt huwa fatt leċitu u volontarju, li minnu toħroġ obbligazzjoni lejn persuna oħra, jew obbligazzjoni tal-partijiet lejn xulxin."*

³ **Artikolu 961(2):** *"Il-kuntratt huwa unilaterali meta persuna waħda jew iżjed jobbligaw ruħhom lejn persuna waħda jew iżjed, mingħajr ma jkun hemm ebda obbligazzjoni min-naħa ta' dawn tal-aħħar."*

⁴ **Giorgio Giorgi:** *"..quando le parti contraenti abbiano eseguito una convenzione, il modo con cui l'hanno attuato chiarisce la loro volonta', la convenzione deve eseguirsi nel modo medesimo anche nel rimanente e per l'avvenire."*

⁵ **Baudry-Lacantinerie:** *"Quando si tratta di una convenzione che e' stata gia eseguita durante una o piu' anni, la commune intenzione delle parti risulta a sufficienza dall'interpretazione che esse stessi hanno dato alla convenzione per gli anni decorsi."*

⁶ Qorti tal-Appell Inferjuri: **"Gemma Fenech vs John Bugeja"**, 53/2001; 20.10.2003

- Taċċenna għall-fatt li l-obbligu assunt mill-konvenut kien soġġett għall-unika kundizzjoni "*for as long as you live with the children Alain and Shana*". Hija tenfasizza li għadha fil-fatt tgħix mal-imsemmija tfal u targumenta li għalhekk il-konvenut ma kellu l-ebda dritt jirritjeni li inhall mill-obbligazzjoni unilaterali minnu assunta, jew li d-durata tal-obbligazzjoni intemmet.
 - Sussidjarjament u bla preġudizzju, targumenta illi anke jekk id-dikjarazzjoni magħmula mill-konvenut kellha titqies bħala "wegħda", kif fil-fatt qisitha l-ewwel qorti, tali "wegħda" ta' ħlas ma setgħet qatt tiġi ritenuta bħala li mhix kontemplata mil-liġi (kif ikkonkludiet l-ewwel qorti), iżda kellha tiġi ritenuta bħala valida u vinkolanti. Targumenta illi l-kunsiderazzjonijiet tal-ewwel qorti li l-konvenut kellu xi dritt li jirtira mill-istess wegħda, hija bla fundament ġuridiku.
7. Fl-24 ta' Novembru 2017 il-konvenut ipprezenta r-risposta fejn argumenta li s-sentenza hi ġusta fil-fatt u fid-dritt u timmerita li tiġi kkonfermata bl-ispejjeż kontra l-attriċi. Jispjega (*inter alia*) illi l-kitba kien għamilha fl-isfond tan-negozjati li kienu għadhom għaddejnin bejnu u bejn l-attriċi u jenfasizza l-importanza kelma "*intention*" fil-frazi: "*This is to confirm my intention*". Isostni li l-kitba għamilha mhux biex jintrabat iżda biex iżomm relazzjonijiet tajbin mal-attriċi billi jibqa' jagħtiha dak li kien jagħtiha meta kienu jgħixu flimkien, bit-tama li jagħlqu n-negozjati ta' bejniethom mingħajr ġlied. Jenfasizza li sa dak l-istadju ma kinux għadhom ikkonkudew xi ftehim u għalhekk rabta kien għad ma hemmx. Jispjega illi f'moħħu l-ftehim eventwali kellu jkun wieħed, u fuq kollox, bil-formalita` li trid il-liġi, kif kienu għamlu meta infirdu l-ewwel darba.

Sfond u provi:

8. Il-fatti huma:-

"**George Xuereb et vs Richard Matrenza**", 2/1992; 15.07.2009
 "**Vella Falzon Building Supplies Ltd vs Tourist Services Ltd**", 282/2006;

06.10.2010

- F'Ottubru 1992 il-partijiet bdew relazzjoni u bdew jgħixu flimkien.
- Fil-5 ta' Ġunju 1995 kellhom tifel: Alain Alexander Mifsud.
- Fit-23 ta' April 1998 kellhom tifla: Shana Marie Mifsud.
- Fl-2006 inqala' inkwiet bejn il-koppja u infirdu. It-tfal baqgħu jgħixu mal-attriċi.
- Fl-2012 il-konvenut u l-attriċi rrikonċiljaw u marru jgħixu flimkien maż-żewġ uliedhom f'appartament f'Fort Cambridge, Sliema, li kien wieħed minn żewġ appartamenti li kien akkwista l-konvenut.
- Fi Frar 2016 reġa' inqala' l-inkwiet bejn il-koppja u l-konvenut imbagħad telaq mid-dar u ma baqax joqgħod fl-appartament: baqgħu joqgħodu fih biss l-attriċi u t-tfal.
- Wara li infirdu (għat-tieni darba), l-konvenut beda' jgħaddi lill-attriċi ċekk ta' €3,000 fl-aħħar ta' kull xahar: ħallasha għax-xhur ta' Marzu, April, Mejju u Ġunju 2016. Il-konvenut xehed illi meta kien joqgħod fl-appartament magħha u ma' wliedha kien jagħtiha dik is-somma kull xahar għall-familja kollha, u li minkejja li telaq, xorta baqa' jagħtiha l-istess ammont. Qal li baqa' jagħtiha l-istess ammont "*biex ma nqanqalx l-affarijiet, hux hekk, waqt li qed ninnegozjaw soluzzjoni.*"
- L-attriċi xehdet illi ċ-ċekk mensili kien importanti għaliha, "*għaliex jiena b'dan l-ammont kont qed nieħu ħsieb il-bżonnijiet kollha tat-tfal u sa ċertu punt anke tiegħi*".
- Il-konvenut xehed illi wara li telaq l-attriċi kienet titolbu ħafna affarijiet u huwa kien talabha tnizzillu bil-miktub dak li riedet. "*Għidtilha li rrid inkun naf xi trid biex nasal jien.*"
- Fl-1 ta' Mejju 2016 l-attriċi bagħtet ittra lill-konvenut (Dok AM1) fejn elenkatlu l-affarijiet li kienet qed tippretendi mingħandu:

"01 May 2016

Alfred,

At my age I need to feel secure because it would not be fair if I didn't. I gave you 24 years of my life and two kids. As you know I won't even get a pension because I was forced to give up my career to take care of the family and so any future pension for me was not even thought of or considered.

- 1) *Medical insurance for the children*
- 2) *The children's education*
- 3) *Shana's car*
- 4) *The car I drive on my name*

- 5) *A decent place in Gozo*
- 6) *My monthly cheque by standing order*
- 7) *A sum of money which will give me security.*

The sum of money is for 2 reasons

- 1) *If God forbids something were to happen to you, the monthly cheque would immediately stop and I cannot eat the property. I would be in a worse situation (if that's possible) than I am today which is completely at your mercy.*
- 2) *If I want to take the kids on a nice holiday I cannot afford to do it with the monthly cheque.*

Anna Zelbst

- Fl-affidavit tagħha l-attriċi spjegat illi fil-bidu ta' Ġunju 2016 il-konvenut infurmaha (permezz ta' *email*) li sar iħobb lil ħaddieħor u ried iqatta' iktar ħin mal-*partner* l-oħra. Qalet li meta qrat l-*email* inkwetat li kien ser iwaqqfilha ċ-ċekk.
- Sussegwentement kien hemm skambju ta' messaġġi bejn il-partijiet, li l-attriċi pprezentat *print out* tagħhom⁷. Dawn ġew ikkonfermati mill-konvenut waqt ix-xieħda tiegħu. Il-messaġġi jaqraw hekk:

attriċi: Are you telling me that you will not be giving me my monthly cheque?

*konvenut: **No I will keep your monthly cheque whatever***

I told u also I do not mean to live with anyone and certainly not with other people's kids

attriċi: Please send me a signed paper confirming that

konvenut: And I am still dysfunctional as I was

attriċi: Live with whoever you want it's not my business

*konvenut: **My word is enough but I will send you a signed paper***

*attriċi: **Alfred your personal things are not my business. Please send me a paper that's signed***

konvenut: Yes it wil ge (sic) in your mailbox this eve.

- Il-konvenut żamm kelmtu għaliex fil-fatt l-attriċi sabet id-dokument Dok AZ1⁸ fil-kaxxa tal-ittri. **Dan id-dokument (li fuqu hija ppernjata l-**

⁷ Dok AZ4, fol 25-26

⁸ Dok AZ1, fol 12

kawża) jaqra hekk:

"8th July 2016,

To Anna Zelbst

This is to confirm my intention that for as long as you live with the children Alain & Shana, I will maintain the monthly allowance of euro 3000 (three thousand euro) and will continue to pay all reasonable maintenance and utility cost of E5/1501, Fort Cambridge.

If Alain & Shana leave the allowance will be reduced proportionately but never below the gross pension I receive from National Insurance.

I also confirm that I will treat Alain & Shana fairly and equally in my will and in line with my older children.

Alfred Mifsud

ID 800057M"

(Kemm l-attriċi kif ukoll il-konvenuti jikkonfermaw illi d-data tat-8 ta' Lulju, 2016 hi żbaljata, għaliex fil-fatt il-ġurnata kienet it-8 ta' Ġunju 2016.)

- Il-konvenut enfasizza li fid-dokument kiteb, "*This is to confirm my intention*" u mhux "*This is the final settlement*". Spjega li d-dokument kitbu biex iserrah ras l-attriċi illi l-fatt li kien ser jibda relazzjoni ma' ħaddieħor ma kienx se jaffettwa dak li kienu ser jinnegozjaw.
- Ġara li fl-10 ta' Ġunju 2016 (cioe` jumejn wara li inkiteb id-dokument imsemmi) ħarġu allegazzjonijiet serji kontra l-konvenut dwar korruzzjoni u ħasil ta' flus fi blog u fis-17 ta' Ġunju 2016 inkixef is-sors ta' tali allegazzjonijiet⁹: cioe` l-attriċi. Il-konvenut xehed illi fiċ-ċirkostanzi huwa waqqaf in-negozjati li kellu mal-attriċi u li qalilha li ma kienx hemm x'jiddiskutu iżjed, u li inqas ma jitkellmu aħjar, "*għaliex inti għamiltli ħsara kbira.....milli għidna ma hemm xejn. Jien mhu se ntik xejn. Miegħek ma rridx negożjati iżjed għax inti għamiltli ħsara enormi*. Kompla jgħid li għalhekk huwa beda jgħaddi €250 kull ġimgħa lil kull wieħed mit-tfal.
- L-attriċi ssostni illi fid-19 ta' Ġunju 2016 meta kienet imsiefra fuq xogħol il-konvenut kien ħadilha l-orijinal tad-dokument Dok AZ1 minn ġo *folder blue* li kellha fl-appartement. Tispjega li d-dokument Dok AZ1 esebit minnha huwa fil-fatt kopja li kienet laħqet skennjat mill-orijinal.
- Fit-23 ta' Ġunju 2016 l-attriċi għamlet rapport (Dok AZ5)¹⁰ l-għassa tal-pulizija ta' Tas-Sliema fejn iddikjarat illi fid-19 ta' Ġunju 2016 il-konvenut

⁹ vide xhieda tal-konvenut tat-21 ta' Frar 2017, fol 50-65.

¹⁰ Rapport tal-pulizija - Dok AZ5, fol 27-29.

kien daħal fl-appartament E5/1501, Fort Cambridge, Sliema, u li binhom Alain Mifsud osserva lil missieru Alfred Mifsud *"fiddling in her bureau & from this bureau he took her dark blue file which contained:- personal property contracts, kids maintenance contract and other personal papers and documents. Ms Zelbst added that when she got home this morning at 1am she looked for the dark blue file and noticed that it was missing...."*

- Pero` il-Pulizija PS-785 Andre Cassar fix-xiehda tiegħu¹¹ qal li meta intervistaw lit-tifel huwa ma kkonfermax li huwa ra lil missieru jieħu l-*file* il-blu (kif ġie rapportat). Ix-xhud fil-fatt ippreżenta kopja *updated* tar-rapport – Dok AC1¹² (u cioe` il-kopja tar-rapport bin-notamenti li ġew miżjuda wara li l-pulizija kellmet lill-konvenut u wkoll lil Alain Mifsud.) Skont dan id-dokument il-konvenut Alfred Mifsud ċaħad li huwa mess xi dokumenti, filwaqt li t-tifel Alain Mifsud għalkemm ikkonferma li kien ra lil missieru jqalleb fil-kxaxen tal-bureau, qal ukoll li fl-ebda ħin ma raħ ħiereg b'xi dokumenti meħuda mill-istess bureau, iżda raħ biss iġorr l-*attache` case* li jgorr dejjem.
- Il-konvenut fix-xiehda tiegħu¹³ qal li l-origjinali tad-dokument kien impustaha lill-attriċi fil-kaxxa tal-ittri, u sostna li qatt ma reġa' ra tali dokument.
- Fit-23 ta' Ġunju 2016 il-konvenut kiteb ittra lill-attriċi li taqra hekk:

"23 ta' Ġunju 2016

Ms Anna Zelbst

Billi inti akkuzajtني li jien qisni xi ħalliel li dħalt f'darek u sraqtlek ħwejġek:

<http://daphnecaruanagalizia.com/2016/06/central-bank-deputy-governor-reported-police-morning-theft-personal-documents/>

tajjeb li nfakkrek li sal-lum inti kont mistiedna toqgħod fil-proprjeta` tiegħi iżda wara l-gideb kollu li gdiġt dwari u l-ħsara li għamiltli, li dwarha għad nagħmlu l-kontijiet fil-qorti, jien ma għandix aktar pjaċir bik ġo dari u għalhekk qed nitolbok biex mill-aktar fis toħroġ minn dari u tieħu miegħek dak kollu li huwa tiegħek. Fejn toqgħod għandek u fuq kollox l-ID car tiegħek turi li r-residenza tiegħek hija s-Swieqi u qatt ma kienet Tas-Sliema fil-proprjeta` tiegħi.

It-tfal tagħna illum adulti u ma għandhomx bżonn min jieħu ħsiebhom.

Jekk tonqos li tagħmel dan fi żmien raġonevoli jew tonqos milli tirritorna ċ-ċwiewet nieħu passi biex niżgumbrak.

¹¹ Xiehda ta' Andre Cassar (PS-785) tal-25 ta' Ottubru 2016, fol 38-44.

¹² Rapport (updated) tal-pulizija – Dok AC1, fol 45-47.

¹³ Xiehda tal-konvenut tal-25 ta' Ottubru 2016, fol 35-37.

U fl-aħħarnett niċhad li jien ħadt xi file jew karti tiegħek u ma għandix bżonn permess la tiegħek u lanqas ta' ħadd biex niftaħ xi kexxun ġewwa l-proprjeta' tiegħi.

Qed ukoll nitolbok tirritorna lill-AVIS iċ-ċwieviet tal-karozza DQZ-794 Audi Q3 għax din il-karozza qegħda għandi b'kuntratt ta' leasing f' ismi u li dejjem ħallast jien. Ma għandix aktar pjaċir li int tużaha iżjed.

Tant biex tagħraf timxi.

Alfred Mifsud"

- Fil-11 ta' Lulju 2016 id-difensur tal-konvenut wieġeb għall-ittra tas-7 ta' Lulju 2016 li kien irċieva mingħand id-difensur tal-attriċi. Huwa enfasizza li l-pagamenti mensili li l-konvenut kien qed jagħmel lill-attriċi:

"...kien qed jagħmlu volontarjament mingħajr irbit jew xi obligazzjoni. Mingħajr preġudizzju, l-intenzjoni tiegħu kienet li jibqa' jassisti lil uliedu u għalhekk biss kien qiegħed jissomministralha dan il-ħlas. Tifhem li wara l-kalunji u l-ħsara li volontarjament għamlitlu ma tistax tibqa' tippretendi li qisu ma ġara xejn. Għalhekk iddeċieda li ma jagħtiha l-ebda ħlas ieħor.

F'kull każ hija l-intenzjoni tal-ittent li jibqa' jieħu ħsieb lil uliedu. Illum dawn huma maġġorenni u għalhekk ma għandux għalfejn jibqa' jagħmel ebda ħlas f' idejn il-klijenta tiegħek.

Nieħu wkoll l-opportunita' sabiex nitolbok tfisser lill-klijenta tiegħek li ma għandha l-ebda jedd li tibqa' tokkupa l-post proprjeta' tal-klijent tiegħi fejn tinsab illum. Il-klijent tiegħi diġa kitbilha sabiex toħroġ minnu sal-11 ta' Lulju 2016 u għalhekk wara llum fi ħsiebu jieħu l-passi kollha opportuni, anke bil-Qorti biex toħroġ...."

- Fil-fatt fix-xieħda tiegħu, il-konvenut spjega li fetaħ proċeduri kontra l-attriċi fejn huwa talab li tiġi ordnata tiżgombra mill-appartament in kwistjoni, liema proċeduri għadhom pendenti. Spjega li l-intenzjoni tiegħu hi li toħroġ l-attriċi minn hemm, fejn hija toqfod mat-tfal, u jmur hu jgħix fl-appartament mat-tfal minflok.

Id-dokument Dok AZ1:

9. L-azzjoni hi bażata fuq id-Dokument AZ1, u l-kwistjoni hi jekk b'dak li kiteb il-konvenut assumiex obligazzjoni li jħallas lill-attriċi s-somma ta' tlett elef ewro (€3,000) kull xahar (Għakkemm il-kopja esebita fl-atti mhix waħda originali, m'hemmx kontestazzjoni illi d-dokument effettivament inkiteb mill-konvenut.)

10. L-attriċi ssostni li l-kitba in kwistjoni tinkwadra perfettament taħt l-Artikolu 961(2) tal-Kodiċi Ċivili¹⁴: u cioe` **kuntratt unilaterali** li bih persuna (f'dan il-każ il-konvenut) tobbliga ruħha lejn persuna oħra (f'dan il-każ l-attriċi) mingħajr ma jkun hemm obligazzjoni min-naħa ta' dik tal-aħħar (l-istess attriċi). Għalhekk targumenta illi permezz tal-kitba in kwistjoni, il-konvenut obbliga ruħu li jagħtiha €3,000 kull xahar, liema obligazzjoni kienet biss soġġetta għall-kundizzjoni li l-attriċi tkun għadha qed tabita maż-żewġ uliedhom. Iżżid tgħid li tali kitba kienet fil-fatt konferma konkreta ta' obbligu verbali diġa assunt minnu, tant li diġa kien għaddielha tali somma fl-erba' xhur preċedenti.
11. Min-naħa l-oħra l-konvenut jargumenta illi bil-kitba huwa ma ntrabat xejn. Isostni li huwa sempliċiment wera li kellu l-**intenzjoni** li jkompli jgħaddi lill-attriċi s-somma ta' €3,000 fix-xahar diment li tibqa' tgħix maż-żewġ uliedhom, u jenfasizza illi dan għamlu fl-isfond tan-negozjati li kienu għaddejjin bejniethom. Jaċċenna għall-fatt li b'daqshekk ma daħal fl-ebda obbligu.

Konsiderazzjoni.

12. Skont l-artikolu 992(1) tal-Kodiċi Ċivili, kuntratt li huma magħmula skont il-liġi għandhom saħħa ta' liġi għal dawk li għamluhom.
13. Fir-rikors tal-appell l-attriċi argumentat li obligazzjoni tista' toriġina minn kważi-kuntratt (artikolu 1012 tal-Kodiċi Ċivili¹⁵). Argument li ġie propost għall-ewwel darba fl-appell (ara traskrizzjoni tat-trattazzjoni tad-difensur tal-attriċi). Quddiem l-ewwel qorti, l-argument tal-attriċi kien li bl-ittra, il-konvenut assumat obligazzjoni. Għalhekk il-baži tal-argument tagħha kien il-kunsens tal-konvenut. Dan m'għandu x'jaqsam xejn mal-kważi-kuntratt. Żgur li l-każ

¹⁴ Għalkemm tilmenta li l-ewwel qorti ma kkunsidratx li obligazzjoni tista' tiġi kkreatta ukoll minn kważi-kuntratt (Art 1012), u li kważi-kuntratt jikkontempla obligazzjoni mhux biss tal-partijiet lejn xulxin, iżda wkoll lejn persuna oħra, ma spjegatx kif iċ-ċirkostanzi tal-każ odjern jinkwadraw taħtu, u fil-fatt iffukat fuq l-Artikolu 961(2) li jirrigwarda l-kuntratti unilaterali.

¹⁵ "Il-kważi-kuntratt huwa fatt leċitu u volontarju, li minnu toħroġ obligazzjoni lejn persuna oħra, jew obligazzjoni tal-partijiet lejn xulxin".

tal-lum m'għandu x'jaqsam xejn ma' dawk il-każijiet fejn il-liġi qegħda tikkontempla l-kwazi-kuntratt.

14. Fl-istess waqt, l-attriċi targumenta li l-konvenut daħal f'kuntratt mal-attriċi. F'dan ir-rigward għamlet riferenza għall-artikolu 961(2) tal-Kodiċi Ċivili, u li d-dikjarazzjoni tal-konvenut "... *hija obbligazzjoni unilaterali ċara li assumu l-appellat a favur tal-esponenti mingħajr ebda obbligazzjoni reċiprokanti min-naħa tagħha*".

15. L-ewwel qorti qalet li d-dikjarazzjoni tat-8 ta' Ġunju, 2016,

"la huwa kuntratt u lanqas ma huwa xi forma ta' skrittura privata bejn żewġ partijiet. Lanqas ma jidher li d-dikjarazzjoni magħmulha mill-konvenut hija xi obbligazzjoni li ġejja mis-setgħa tal-Liġi".

16. L-ewwel qorti rraġunat b'mod li d-dikjarazzjoni hi sempliċi wegħda, u kkonkludiet li għaladarba m'hijiex wegħda kontemplati mil-liġi, il-konvenut m'huwiex obligat li jeżegwiha. F'dan il-kuntest għamlet riferenza għall-artikoli 1240, 1357, 1514 u 1803 tal-Kodiċi Ċivili. Komplet tgħid:

"Illi d-dikjarazzjoni tal-intenzjoni magħmula mill-konvenut a fol. 12 tal-proċess ma tinkwadra fl-ebda waħda minn dawn it-tlett xenarji hawn fuq. Għalhekk l-istess dokument ma jorbotx lill-konvenut li jhallas lill-attriċi s-somma ta' tlett elef Ewro (€3,000) fix-xahar".

17. Jidher li l-ewwel qorti rraġunat li wegħda tista' ssir biss fil-każijiet kontemplati minn dawk id-disposizzjonijiet. Dan m'huwiex korrett. Jista' jkollok wegħda ta' lokazzjoni, wegħda ta' transazzjoni, wegħda ta' ċessjoni ta' kreditu u oħrajn. Imkien il-liġi ma tillimita l-każijiet fejn partijiet jistgħu jagħmlu wegħda.

18. Minn qari tal-artikolu 1233 tal-Kodiċi Ċivili, ma jirriżultax li l-obbligazzjoni li l-attriċi tippretendi li daħal għaliha il-konvenut, kien hemm bżonn li ssir b'att pubbliku jew b'kitba privata. Dan appartani li l-konvenut ma ppropona l-ebda argument f'dak is-sens.

19. Huwa minnu illi mad-daqqa ta' għajn il-frażi, "*This is to confirm **my intention that...***" (partikolarment il-kelma "*intention*") fid-Dokument AZ1 tista' tqajjem

dubju dwar kemm l-attur assumma obligazzjoni. Pero' wieħed irid iqis dak id-dokument fil-kuntest tal-provi l-oħra li tressqu. Heġa li fil-fehma tal-qorti, l-ewwel qorti naqset milli tagħmel. Dokument AZ1 mhux xejn għajr konferma bil-miktub ta' obligazzjoni li l-konvenut kien diġa' assumma verbalment u li kien diġa' qiegħed iwettaq.

20. Is-segventi erba' fatti jikkonfermaw illi kien diġa' ntleħaq ftehim li l-konvenut ser iħallas lill-attriċi s-somma ta' €3,000 kull xahar:

- (i) Wara li l-konvenut telaq mill-appartament fi Frar 2016 huwa effettivament beda jagħti lill-attriċi ċekk fl-ammont ta' €3,000 kull xahar għax-xhur ta' Marzu, April, Mejju u Ġunju 2016.
- (ii) Meta fl-1 ta' Mejju 2016 l-attriċi ikkomunikat lill-konvenut lista tal-affarijiet li riedet mingħandu, talbet illi l-ħlas li kienet qegħda tircievi b'ċekk mingħandu, jithallas permezz ta' *standing order*. F'dik l-ittra ma talbitux li jibda' jgħaddilha €3,000 fix-xahar, iżda sempliċiment ipproponietlu li l-ħlas jibda jsir permezz ta' *standing order* ("*My monthly cheque by standing order*"). Ovjament għaliex il-ħlas kien diġa' qiegħed isir.
- (iii) Rilevanti wkoll huma l-messaggi li ġew skambjati bejn il-partijiet f'it sigħat qabel il-konvenut ta lill-attriċi d-dikjarazzjoni tat-8 ta' Ġunju 2016, partikolarment dawk fejn il-konvenut iddikjara:-
 - "*I will keep your monthly cheque **whatever***". Dan għad-domanda tal-attriċi, "*Are you telling me that **you will not be giving me my monthly cheque ?***", u
 - "*My word is enough but I will send you a signed paper*" għall-messaġġ tal-attriċi, "*Alfred your personal things are not my business. Please send me a paper that's signed. Preferably today*".

- (iv) Jiġi osservat ukoll illi mid-Dokument AZ1 stess jirriżulta li l-konvenut kien diġa' qiegħed iħallas pagamenti ta' €3,000 kull xahar lill-attriċi. Fil-fatt il-frazi, "*This is to confirm my intention that*" tkompli bil-kliem "*for as long as you live with the children, Alain and Shana, ***I will maintain the monthly allowance of Euro 3,000...****"
21. Dak li ġara wara li saret il-kitba (dan qed jingħad fir-rigward tal-allegazzjonijiet li ħarġu fil-blog ta' Daphne Caruana Galizia) ma jiġġustifikax lill-konvenut li jaqbad u jibdel fehemtu. Ladarba persuna tassumi obligazzjoni li torbot, ma tistax taqbad u tibdel il-ftehim.
22. Il-konvenut isostni li l-ftehim kellu jkun wieħed, bil-formalita' li trid il-liġi, "*kif kienu għamlu meta nfirdu l-ewwel darba fl-2006*". F'dan il-każ, dwar il-ħlas tal-*monthly allowance* l-intenzjoni u l-volonta' tal-konvenut tirriżulta miċ-ċirkostanzi:
- Meta telaq mid-dar, kien qiegħed iħallas is-somma ta' €3,000 kull xahar;
 - F'messaġġ li baġhat lill-attriċi qal li kien ser jibqa' jħallasha "***whatever***", iġifieri jiġri x'jiġri;
 - Fid-dikjarazzjoni reġa' kkonferma li kien ser jibqa' jħallas lill-attriċi s-somma ta' €3,000 kull xahar;
23. Hu minnu li jidher li l-attriċi riedet iktar affarijiet (ara l-ittra tal-1 ta' Mejju, 2016). Pero' minn dik l-istess ittra hu evidenti li l-partijiet kienu diġa' ftehemu dwar il-*monthly allowance* li kellha tirċievi l-attriċi. Tant hu hekk li f'dak ir-rigward kull ma talbet kien li l-ħlas isir permezz ta' *standing order* u mhux ċekk. Dan apparti li fl-ittra tat-8 ta' Gunju, 2016 il-konvenut m'għamilx kundizzjoni fis-sens li kellu jsir kuntratt bil-miktub jew li kellu jintleħaq ftehim fuq l-affarijiet l-oħra li kienet qegħda tippretendi l-attriċi. L-attriċi talbet lill-konvenut biex jagħmlilha dikjarazzjoni bil-miktub, għas-serħan tal-moħħ. Il-qorti m'għandhiex dubju li l-attriċi ma riditx dik id-dikjarazzjoni semplicement

biex il-konvenut jagħmel offerta dwar x'kien lest jagħtiha bħala *monthly allowance*, iżda riedet dikjarazzjoni bil-miktub sabiex ikollha iswed fuq l-abjad l-obbligazzjoni li assumi l-konvenut. Jekk dwar il-*monthly allowance* kien għadu ma ntleħaqx ftehim, ma kienx hemm skop għalfejn l-attriċi titlob lill-konvenut biex jikkonfermalha bil-miktub li jiġri x'jiġri ser jibqa' jhallas il-*monthly allowance*. In-negozjati ma joħolqu l-ebda rabta. Il-qorti m'għandha l-ebda dubju li l-konvenut, raġel ta' skola u esprjenza, kien jaf li l-attriċi talbitu għal dikjarazzjoni bil-miktub sabiex ikollha prova tal-obbligazzjoni. L-intenzjoni tal-konvenut inbidlet biss wara dak li ġie ppubblikat dwaru fi *blog* u ssemmiet l-attriċi. Il-konvenut ħassu tradut mill-attriċi u ma riedx ikompli jwettaq dak li kien hemm ftehim dwaru. Għaldaqstant, il-qorti ma temminx li l-konvenut agħmel dik id-dikjarazzjoni biex iserraħ ras l-attriċi li jekk jiftehmu¹⁶ kien ser iħallasha *monthly allowance* ta' €3,000. Jekk verament il-konvenut ried iġid lill-attriċi li l-pagament ta' 3,000 fix-xahar jibqa' jsir diment li jiftehmu, ma kienx sempliciment iġid "*I confirm that my intention is*".

24. Hu fatt li ġialadarba mhemmx żwieġ u f'dan il-każ ma japplikax l-Att dwar il-Koabitazzjoni (Kap. 571), il-konvenut ma kellux obbligu legali li jmantni lill-attriċi. Madankollu minn jeddu assumi obbligu li evidentement l-attriċi aċċettat. Obbligu li l-qorti tifhem li sar ukoll b'kumpens għas-servizz li tatu matul is-snin twal ta' relazzjoni li kellhom u li minnha twieldu żewġ itfal u wkoll sabiex ikompli jipprovdi għall-uliedu diment li qegħdin iġixu mal-attriċi.
25. Jonqos li jiġi kkunsidrat x'għandu jithallas. Ġialadarba ma sarx appell minn dik il-parti tas-sentenza li biha l-ewwel qorti ċaħdet it-tielet eċċezzjoni, m'għadx hemm kwistjoni dwar jekk l-attriċi għandhiex *locus standi* biex tiġbor flus li huma ntiżi bħala manteniment għall-ulied li huma maġġorenni. Wara kollox il-ftehim sar mal-attriċi. Fl-eżami l-konvenut xehed li minn Ġunju, 2016 beda jhallas lil uliedu s-somma ta' mitejn u ħamsin ewro (€250) kull wieħed fil-ġimgħa¹⁷. It-tfal huma t-tnejn maġġorenni pero' taħt l-eta ta' tlieta u għoxrin

¹⁶ Kontro-eżami tal-konvenut (fol. 65).

¹⁷ Fol. 58.

(23). It-tnejn li huma xehedu li jgħixu mal-attriċi.¹⁸ M'hemmx dubju li l-*monthly allowance* kienet intiza biex tagħmel tajjeb ukoll għall-bżonnijiet tat-tfal, tant hu hekk li l-konvenut għamilha ċara li s-somma ta' €3,000 tibqa' titħallas diment li t-tfal jibqgħu jgħixu mal-attriċi. Madankollu, meta ġie mistoqsi in kontro-eżami minn meta beda jagħti flus lill-uliedu, kien għal kollox incert u qal, "**M'għandix ideja ċara meta bdejt ngħaddihomlhom**".¹⁹ Il-qorti tqies li dan iwassal għal stat ta' incertezza dwar minn meta l-konvenut beda jħallas lill-uliedu s-somma ta' mitejn u ħamsin ewro (€250) fil-ġimgħa. Għalhekk tqies li mhemmx prova sodisfaċenti li l-konvenut ta flus lill-uliedu fix-xhur Ġunju u Lulju, 2016. Għaldaqstant, **għal finijiet ta' din il-kawża** l-argument li agħmel il-konvenut f'paragrafu 26 tar-rikors tal-appell ma jibqax rilevanti u mhemmx ħtieġa li din il-qorti tikkunsidra jekk għandux ikun hemm tnaqqis fil-ħlas pretiż mill-attriċi.

Għal dawn il-motivi sa fejn kompatibbli ma' dak li jingħad hawn fuq, tilqa' l-appell u tvarja s-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati ta' Malta tas-17 ta' Ottubru, 2017, fis-sens li tiċhad l-eċċezzjonijiet numru erbgħa (4), ħamsa (5) u sitta (6), u tilqa' t-talba tal-attriċi u tikkundanna lill-konvenut iħallasha s-somma ta' sitt elef ewro (6,000) bl-imgħax mid-data tan-notifika tar-rikors promotur. Spejjeż tal-ewwel istanza a karigu tal-konvenut filwaqt li l-ispejjeż tal-appell jinqasmu in kwantu għal 20% a karigu tal-attriċi²⁰ u 80% a karigu tal-konvenut.

Anthony Ellul.

¹⁸ Ara affidavits a fol. 30 u 32.

¹⁹ Fol. 64.

²⁰ In vista tal-argument relatat mal-kwazi-kuntratt li dwaru l-attriċi ma ngħatatx raġun.